

Становище

Катедра „Лесоустройство“, Факултет „Горско стопанство“

На Лесотехническия университет – София
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната
дължност „професор“ по професионално направление 4.4. „Науки за земята“, научна
специалност „Екология и опазване на екосистемите“, по дисциплината „Зашитени
природни територии“

В конкурса за академична длъжност „професор“, обявен в Държавен вестник
бр. 42 от 03.06.2016 г. и в сайта на Лесотехнически университет за нуждите на катедра „
Екология, опазване и възстановяване на околната среда“ към факултет „Екология и
ландшафтна архитектура“, като кандидат участва доц. д-р Диляна Иванова Безлова,
понастоящем доцент в ЛТУ, Факултет „Екология и ландшафтна архитектура“, катедра
„Екология, опазване и възстановяване на околната среда“. Становището е изгответо
съгласно изискванията на чл. 29 и чл. 29 „б“ от Закона за развитие на АСРБ,
Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (чл. 60 и 61), Правилника за развитие на
академичния състав на ЛТУ (2011, чл. 65 и чл. 67), както и въз основа на посочените в
този Правилник наукометрични изисквания за заемане на академични длъжности (
Приложение №14 и за изготвяне на рецензии и становища – Приложение 15).

1. Кратки биографични данни

Дилянка Иванова Безлова е родена на 04.10.1956 г. в гр. София. През 1975 г.
постъпва като студентка във ВЛТИ по специалност „Горско стопанство“. През 1980 г.
е присъдена квалификация „инженер по горско стопанство“ с отличен успех.

В продължение на 11 години работи като научен сътрудник в Научен център към
Министерство на околната среда и водите. През 1989 г. защитава дисертация на тема „
Ландшафтно – екологична оценка на „Плана планина“ и придобива научна степен „
кандидат на селскостопанските науки (сега „доктор“)“.

След успешен конкурс през 1993 г. постъпва като главен асистент във ВЛТИ
(сега ЛТУ). През 1998 г. придобива научното звание „доцент“. Към момента има 22
години трудов стаж като преподавател в ЛТУ.

Доц. д-р Дилянка Иванова Безлова в продължение на два мандата (2007 – 2016)
е заместник Декан на ФЕЛА, а от 2016 г. е ръководител на катедра ЕОВОС, както и на
сектор „Развитие на академичния състав“ в ЛТУ. Член е на Факултетния съвет на
ФЕЛА.

2. Общо описание на представените материали

В конкурса за „професор“, кандидатът представя общо 35 броя трудове и
публикации, които са издадени след хабилитирането в периода от 1998 до 2016 г. В
това число 4 броя книги (отделни глави), публикации в научни списания – 20 бр;

публикации в сборници от научни форуми – 7 бр.; научно – приложни публикации – 4 бр; публикации в сборници от научни форуми – 10 бр. (в т.ч. 2 бр. национални и 8 бр. международни).

По важност – 3 бр. публикации в списания с импакт фактор; в чуждестранни реферирали списания – 4 бр; в български реферирали списания – 6 бр.; в нереферирали списания – 6 бр.; в сборници от научни форуми – 6 бр; научно – приложни – 5 бр.

Три от публикациите на кандидата са самостоятелни, с един съавтор – 10 бр.; с двама съавтори – 10 бр. и с трима и повече съавтори – 12 бр. На български език са 17 броя, а на чужд език – 19 броя.

3. Отражение на научните публикации на доц. д-р Дилянка Безлова в литературата (известни цитирания)

От приложение №8, към Заявлението на кандидата за участие в конкурса се вижда, че общия брой на цитиранията след хабилитиране е 43 бр., в т.ч. в списания с импакт фактор – 11 бр; в реферирали списания – 8 бр; в нереферирали списания и сборници – 7 бр.; в учебни помагала, монографии и дисертации – 17 бр.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Учебна – педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти). Доц. д-р Дилянка Безлова е титуляр на 5 учебни дисциплини, както и 4 модули от дисциплини. Аудиторната ѝ заетост е общо 318 часа, от които в ОКС „ бакалавър“ – 116 часа лекции, приведени към упражнения, 12 часа практики и в ОКС „ магистър „ – 202 часа лекции.

Автор е на 2 броя учебни програми за ОКС „ бакалавър “, 5 броя за ОКС „ магистър “ и две на английски език. Участва в изграждането и оборудването на 6 учебни лаборатории.

В съавторство с проф. д-р Екатерина Павлова е издала учебник по „ Защитени природни територии“. С колективи са издадени още 7 учебни помагала.

Доц. д-р Д. Безлова е била научен ръководител на 40 дипломанти, а в момента е ръководител на двама докторанти. Има съвместни публикации и участия в проекти с дипломанти и докторанти.

4.2. Научна и научно – приложна дейност. Кандидатката в конкурса за „ професор “ след хабилитирането си през 1998 година е участвала в общо 21 научноизследователски проекти, в т.ч. – международни – 5 бр; национални 13 бр; финансирали от ЛТУ – 3 броя. Участвала е и в 26 броя научно – приложни проекти (устройствени, инвестиционни, нормативни и др.). Член е на редколегията на реферирано списание, била е редактор на два сборника с доклади. Участвала е в ръководството на 4 научни форуми, в т.ч. 3 национални и 1 международни.

4.3. Внедрителна дейност. Доц. д-р Дилянка Безлова е участвала в четири броя разработки от научни проекти, внедрени в практиката, както следва:

- Методика за изчисляване на емисиите и погълщането на парникови газове от земеползване, промените в земеползването и горското стопанство;
- Проект за опазване на защитени видове растения;
- Национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители в Р. България;
- Национална програма по биомониторинг на България – допълнителни и перспективни методи за оценка.

Като експерт участва в Междуведомствени координационни работни групи към Конвенцията за биологично разнообразие (2008, 2009, 2011 г.) и Националния съвет за биологично разнообразие (2016 г.) към МОСВ. Участва в експертна група за изготвяне на Годишна национална инвентаризация на парникови газове от сектор ИЗПИЗГС, 2012 г., МОСВ (Изпълнителна агенция по околната среда).

4.4. Приноси (научни, научно – приложни, приложни). От представените публикации за участие в конкурса за професор (в периода 1998 – 2016 г.), се разбира, че научните изследвания на кандидатката са свързани със следните направления:

4.4.1. Проучване върху съвременното състояние на отделни компоненти на природните екосистеми в различни категории защитени територии. Установено е съдържанието на макро – и микроелементи в почви, мъртва горска постилка и листни пробы, качеството на въздуха и физико – химични характеристики на почвите в седем защитени територии; установено е, че съдържанието на тежки метали в съответните пробы значително превишава установените за съответните райони средни стойности; установени са растения с най – висока акумулираща способност по отношение на оловото, кадмия и арсена.

4.4.2. Проучвания върху биологичното разнообразие в природни територии, неговото опазване и рационално използване. Проучено е биологичното разнообразие в Югозападна България, биосферния резерват „ Бистришко банище “, територията на природен парк „ Странджа “, в защитена зона „ Острица “; извършен е научен анализ и оценка на влиянието на климатичните промени върху биологичното разнообразие в горите и се стига до извода, че към средата на 21 век се очаква загуба на биологично разнообразие; за пълноценно използване на потенциала на българските гори, като важен фактор в управлението на въглеродния баланс, са разработени мерки, групирани в четири приоритетни оси – увеличаване погълщането на парникови газове; съхранение на запасите от въглерод в горите; увеличаване на потенциала на горите за улавяне на въглерод и дългосрочно задържане на въглерода в дървесни продукти.

4.4.3. Предложени са методични подходи за управление и рационално използване на защитените територии. Предложен е методичен подход за разработване на Планове за управление на защитени територии; Препоръчва се прилагането на екосистемния подход, което е ново за България; В биосферните резервати е предложен вариант за функционално зониране, като са обособени 5 зони с различен режим на управление; Направен е анализ и оценка на възможностите за развитие на екотуризъм в защитени територии по Черноморското крайбрежие, долината на река Струма и Западна Стара планина, като се препоръчват съответните критерии.

4.4.4. Предложени са подходи за провеждане на научни и научно – приложни изследвания в природни територии, вкл. поставени под режим на защита. Разработени са методи за експресна оценка на популационно ниво на фитомонитори – биоакумулация на тежки метали и токсични елементи и синтаксономично фиторазнообразие, за целите на биологичния мониторинг; предложен е методичен подход за проучване на разпространението на тежки метали върху територии, подложени на въздействието на автомобилния транспорт; разработена е адаптирана методика за изчисляване на емисиите и поглъщането на парникови газове и са разработени национални коефициенти за изчисляване на въглерод в биомасата.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Доц. д-р Д. Безлова има собствено мнение, виждане и позиции по редица основни въпроси свързани със състоянието на природните екосистеми, биологичното разнообразие, както и в подходите за управление, рационално използване и провеждане на научни изследвания в защитените територии. В тази връзка очаквах по-голям брой на самостоятелните публикации, независимо от факта, че понастоящем редица основни проблеми – обект на проучване, имат интердисциплинарен характер, което налага участието на по-големи изследователски екипи.

6. Критични бележки. Съгласно критериите за заемане на академична длъжност „професор“ доц. д-р Дилянка Безлова не отговаря главно на два критерия, а именно че участва в конкурса без монография и засега няма успешно защитил докторант. Независимо от това, тя преизпълнява редица други критерии, което означава че е възможна една комплексна оценка да бъде положителна.

7. Лични впечатления

Познавам Дилянка Иванова Безлова още от студентските ѝ години във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“, като сериозен и трудолюбив млад човек, с високо развито чувство на отговорност. В потвърждение на казаното е и факта за завършено висше образование с отличен успех. Работили сме съвместно по един проект и водим лекциите по дисциплината „Устройство на защитени територии“, като избираема дисциплина за специалност „Горско стопанство“, ОКС „бакалавър“. Имам най – добри впечатления от съвместната ни работа.

8. Заключение.

Въз основа на представения анализ и оценка на комплексната дейност на доц. д-р Дилянка Иванова Безлова, изразени в това становище и отчитайки законовите изисквания, както и Правилника на ЛТУ за развитие на академичния състав (2011 г.), предлагам на научното жури да ѝ даде академичната длъжност „професор“ по професионално направление 4.4. „Науки за земята“, научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“, по дисциплината „Заштитени природни територии“.

София, 25.09.2016 г.

Член на жури

(проф. дсан Кирил М. Богданов)